

בולקה

מאת קטרין פייל

מתוך "אגדות של פיות מארצות רבות" 1911

סקנדינביה

את ראשה תחת זרוע אחת ושק תחת
השנייה."
"בוא מהר" אמרה אמא "ותסתתר במכל
הקמח כדי שהיא לא תראה אתך."
בולקה קפץ מיד לתוך הקמח ואמא סגרה
את המכסה כדי שאיש לא ידע שהוא
שם.

וכעבור רגע נשמעה דפיקה בדלת
והמכשפה הזקנה פתחה אותה והציצה
לבית. ראשה היה כבר במקום הנכון על
צווארה והיא נראתה כמעט כמו כל אישה
זקנה אחרת.

"שלום בתי" אמרה הזקנה.

"שלום אמא" ענתה האישה הצעירה.

"אולי אוכל להיכנס ולתת לעצמות

הזקנות שלי לנוח?"

האישה לא רצתה שהזקנה תיכנס, אך

גם לא רצתה להרגיז את המכשפה,

ואמרה:

חיה פעם אישה עניה שהיה לה רק בן
אחד, ילד קטן, שמן, עגלגל ובעל שערות
בהירות. הוא היה דומה ללחמנייה כך
שהוחלט לקרוא לו בולקה, שפירושו
"לחמנייה" בשפתם.

הבית שבו חיו עמד בקצה יער, ובקצה
השני של יער חיה מכשפה זקנה רעה
עם בעלה ובתה.

יום אחד האישה הצעירה אפתה לחם
כשפתאום הכלב שלהם התחיל לנבוח.

"רוץ, בולקה, וראה מי זה בא?"

בולקה יצא והציץ.

"אמא" אמר "זו מכשפה זקנה שמחזיקה

"זה מזל" אמרה הזקנה מרוצה מאוד
"אבל האולר הוא עמוק בתוך השק שלי
ואני כל כך זקנה וקשיחה שתצטרך
בעצמך להיכנס שמה כדי להוציא אותו."
בולקה בזריזות זחל לתוך השק והזקנה
מיד סגרה את השק אחריו, שמה אותו
על הכתף ויצאה מהבית כל כך מהר
שהאישה הצעירה לא יכלה לעצור אותה
או לרדוף אחריה.
המכשפה הזקנה הלכה דרך היער אבל
אחרי זמן מה הרגישה עייפות.
"האם אתה יודע מה המרחק מכאן לקצה
היער?" שאלה את הילד שבשק.
"בוודאי עוד שלושה קילומטר" ענה
בולקה.
"כל כך רחוק! אז אני אשב כאן כדי לנוח
ולנום קצת, ואתה שב שם בשקט כמו
עכבר, כדי שלא ארביץ לך."
היא קשרה היטב את פתח השק, נשכבה

"כנסי, בשם האל."
המכשפה הזקנה נכנסה והתיישבה על
ספסל. ואחר כל התחילה להסתכל סביב
החדר.
"אין לך ילדים?" שאלה.
"כן, יש לי בן."
"ואיך קוראים לו?"
"קוראים לו בולקה."
"הוא בבית?"
"לא, אבא שלו לקח אותו לצייד."
המכשפה נראתה מאוכזבת.
"אני מצטערת" אמרה "שבולקה לא
בבית, כי הבאתי לו אולר קטן, אולר יפה
מאוד, חד כל כך שיכול לחתוך כל דבר.
אילו בולקה היה כאן הייתי יכולה לתת לו
אותו."
כשבולקה שמע זאת מתוך מכל הקמח
הוא פתח את המכסה והציץ.
"פיפ! פיפ! הנה אני" קרא.

ומיד התחילה לנחור עד שכל העצים
רעדו.

כשבולקה שמע את הנחירות הוציא
מכיסו סכין שלו, ישן וקהה, שקיבל מאבא
שלו, והצליח לחתוך חריץ בשק ולצאת
דרכו החוצה. ואז הכניס לשק בול עץ
מלא סיקוסים חדים, החזיר את השק
למקומו ובעצמו רץ מהר הביתה לאמא.
והמכשפה אפילו לא זזה כל הזמן הזה.
אחרי זמן מה הזקנה התעוררה,
התמחתה והסתכלה סביב.

"אא. זו הייתה תנומה טובה. ועכשיו
נמשיך בדרך הביתה" אמרה ושמה את
השק על גבה. כשהלכה, סיקוסים החדים
התחילו לדקור בגבה עם כל צד.

"מה קרה?" חשבה "הילד הזה נראה
שמנמן ורך ועכשיו הוא כולו מרפקים
וברכיים." ואז קראה "הי אתה בשק,
תפסיק לתקוע לי בגב את הברכיים שלך.

מה אתה חושב? שאני כרית למחטים?"
בול העץ לא ענה לה כי לא ידע לדבר וגם
לא לשמוע, והמכשפה המשיכה בדרכה
תוך קללות וריטון.

כשהגיעה לביתה ראתה שבתה הטיפשה
והשמנה מציצה מהחלון.
"האם הבאת משהו טוב לאכול?" שאלה
הבת.

"כן, הבאתי ילד שמנמן" ענתה המכשפה
וזרקה את השק על הרצפה "והתעייפתי
והוטרדתי מאוד כשנשאתי אותו."

"תני לי לראות" קראה הבת ופתחה את
פי השק. "ילד?" קראה "זה לא ילד רק
בול עץ אורן ישן."

"היית טיפשה ותישארי טיפשה" קראה
המכשפה "אמרתי לך שזה ילד, וילד שמן
מאוד."

"ואני אומרת שלא" אמרה הבת.
"אמרתי שזה ילד."

"האם עצמותי הזקנות יכולות לנוח רגע
כאן אצלך?"

"בואי, שבי ותנוחי."

הזקנה וישבה קרוב למכל הקמח.

"בתי, הלכתי כבר הרבה היום. אולי יש
לך קרום לחם כדי לאושש אותי קצת,
אפילו עם הוא יבש?"

האישה ניגשה למכל כדי להוציא לחם
ששם היא החזיקה אותו, והמכשפה כבר
עמדה אחריה והציצה פנימה, אך
התאכזבה כשראתה שבולקה לא שם.
היא בכל זאת התיישבה עם פרוסת לחם
ולעסה אותה, למרות שלא זה היה
האוכל האהוב עליה.

"הילד הקטן שלך לא בבית היום?"
שאלה.

"לא, הוא שוב יצא עם אבא שלו כדי
לדוג."

"חבל" אמרה המכשפה הזקנה "כי

המכשפה הסתכלה לתוך השק ובאמת
היה שם בול עץ ישן שדקר אותה בגבה
כל הדרך הביתה. ואז התחילה לכעוס.
"אינני יודעת איך הוא הצליח לברוח,
אבל אין דבר. עוד אשיג אותו."
ולמחרת כשהאישה בקצה שני של ביער
סידרה את המיטות, הכלב שלהם התחיל
לנבוח.

"לך בולקה וראה מי בא אלינו" אמרה.
"אמא, זאת אותה האישה שהיית כאן
אתמול."

"מהר, כנס לארגז שעון ואל תעז לזיז
אפילו אצבע עד שהיא לא תלך מהבית."
בפינת החדר עמד שעון-סבא גבוה.
בולקה רץ אליו וניכנס פנימה, ומיד אחר
כך נשמעה דפיקה בדלת. המכשפה
נכנסה והביטה סביב לחדר.

"בוקר טוב, בתי."

"בוקר טוב, אמא."

יותר" ענה בולקה.
"זה מרחק גדול מדי בשבילי" אמרה
המכשפה הזקנה "אשב כאן לנוח קצת,
אבל זכור - היום בלי תעלולים כי אשאר
ערה כל הזמן" והתיישבה בצד הדרך עם
גבה לעץ. בהתחלה פיהקה, , אחר כך
הרכינה את ראשה ובסוף נרדמה ונחרה
חזק, עד שאפילו הסלעים סביבה רעדו.
כשבולקה שמע את הנחירה, הוציא שוב
את הסכין הקטנה שלו וחתך חריץ בשק.
זחל דרכו החוצה ופנימה הכניס אבן
גדולה, ואז רץ הביתה כמה שרק
הרגליים יכלו לשאת אותו.
עבר זמן והמכשפה התעוררה,
התמתחה וזרקה שוב את השק על
כתפה. "הגיע זמן להמשיך, כדי להגיע
הביתה עוד באור היום" אמרה ולא ידעה
בכלל שהיא ישנה כאן כשעה. השק
נראה לה כבד מדי.

הבאתי לו מתנה בשק שלי. הבאתי מזלג
כסף יפה, כזה שכל דבר שמכניסים בו
לפה נעשה טעים במיוחד."
בולקה שמע זאת ולא יכול היה להתאפק.
"פיפ, פיפ!" קרא "אני כאן!" והוא קפץ
מארון שעון-סבא.
"יפה" אמרה הזקנה "אבל אני זקנה מדי
כדי להתכופף ולחפש בשק שלי: אתה
צריך להיכנס פנימה כדי להוציא את
המזלג."
לפני שאמו יכלה לעצור אותו בולקה זחל
לתוך השק והזקנה מיד סגרה את השק
ורצה אתו החוצה. לא היה טעם לרדוף
אחריה, כי רצה כל כך מהר.
אך כשהגיעה ליער לא מיהרה יותר.
"אתה, הילד שבשק, אמור האם עוד
רחוק לקצה שני של היער?" שאלה את
בולקה.
"בוודאי עוד שלושה קילומטר אם לא

תכיני סיר גדול עם מים רותחים וכשהם יהיו חמים מספיק נזרוק אותו פנימה." הנערה עשתה כפי שאמרה לה אמא וכל פעם כשעברה ליד השק בעטה בו. "יתכן והילד שמן" חשבה "אבל הוא די קשיח כדי לשבור שיניים של מי שיאכל אותו." כשהמים רתחו היא קראה לאמא שלה

והמכשפה הזקנה הרימה את השק כדי לשפוך את בולקה למים. אך לא בולקה אלא אבן גדולה נפלה לתוך הסיר, והתיזה מים רותחים סביב. המכשפה

"משקלו של הילד הזה מספיק כדי לשבור לי את הגב" אמרה "אבל הוא יספיק לארוחה טובה למשפחתי ולחברים שלי."

האבן דפקה לה בגב כל הדרך עד שכל גופה נעשה שחור וכחול. "הי, אתה שם" קראה "אינך יכול לשבת יותר בשקט?" שאלה. אבל האבן לא ענתה, כי לא ידעה לדבר.

בסוף המכשפה הגיעה הביתה ובתה השמנה רצה לקראתה.

"הם תפסת את הילד השמן?" שאלה. "תפסתי, והוא אפילו יותר שמן מקודם." והיא זרקה את השק על הארץ. "תני לי לראות אותו" והבת רצתה כבר לפתוח את השק.

"תעזבי!" צרחה המכשפה "אם תתחילי להסתכל עליו הוא עלול להפוך שוב לבול עץ או אפילו לאבן, כפי שקרה קודם.

הזקנה נכוותה והיא חזרה למטבח בכעס גדול. הבת השמנה נבהלה כל כך שברחה לסככה והסתתרה שם עד שהרוגז של אמא שלה שקע.

"אין דבר" אמרה הזקנה "מחר אשיג את הילד על בטוח." ולמחרת לקחה שוב את השק שלה ויצאה בשלישית דרך היער. האישה ניקה את הסירים שלה כשהכלב שוב התחיל לנבוח.

"רוץ בולקה, תראה מי בא אלינו."

"אמא, זו שוב אותה המכשפה שהייתה כבר כאן פעמיים."

"מהר, מהר. תסתתר במרתף ועל תנשום אפילו, עד שהיא לא לעזוב."

בולקה ירד למרתף וסגר את הדלת אחריו וכבר נשמעה דפיקה בדלת והזקנה פתחה אותה.

"אולי אוכל לנוח אצלך רגע?"

"בואי, בואי ותשבי כאן."

"הייתי רוצה לדעת מה השעה כעת."

"תסתכלי בעצמך, הנה השעון."

המכשפה בדקה את השעון מקרוב אך לא ראתה את הילד. ואז התיישבה ליד הדלת.

"האם הבן שלך בבית?"

"לא, הוא יצא עם אבא שלו לטחנת קמח."

"כמה חבל" אמרה הזקנה "כי הבאתי לו במתנה כפית כסף יפה, ורציתי לתת לו אותה. זו כפית פלא. אם בוחשים בה בדייסה, זו הופכת למאכל כה טעים שאפילו נסיכה הייתה נהנית ממנו."

כשבולקה שמע זאת הוא רצה מאוד שתהיה לו כפית כזו, ולא התאפק אלא הרים את דלת המרתף וקרא:

"פיפ! פיפ! אני כאן!?"

"אני שמחה לראות אתך" אמרה המכשפה "כי לא רציתי להחזיר את

הכפית אלי הביתה. אבל תצטרך להוציא אותה בעצמך מהשק, כי אני זקנה מדי כדי להתכופף ולהוציא אותה."

תוך רגע בולקה היה שוב בשק וברגע הבא המכשפה הזקנה רצה עם השק בכוון היער. הפעם היא לא עצרה באף מקום אלא הלכה ישר הביתה ושם זרקה על הארץ את השק עם בולקה בפנים. "האם השגת אותו הפעם?" שאלה הבת השמנה.

"כן השגתי" ענתה הזקנה "והנה הוא, עגול ושמן כמן תרנגולת מפוטמת. עכשיו אלך להזמין הנה אורחים, ואת שימי אותו לסיר ותעשי ממנו תבשיל טעים." כשהמכשפה יצאה הבת שלה אמרה לבולקה "בולקה, שים את ראשך על בול העץ כאן כדי שאוכל לערוף אותו." "אבל אינני יודע איך" אמר בולקה. "טיפשון, זה פשוט ביותר. כל אחד יכול

לעשות זאת."
"אז תראי לי את, ובינתיים אחזיק לך את הגרזן" אמר בולקה.
הבת הטיפשה שמה את ראשה על בול העץ ובולקה מיד ערף אותו. את הראש שם על הכרית במיטה ועטף סביב בסמיכה כך שזה נראה כאילו הנערה שוכבת שם, ואת הגוף שלה זרק לתוך הסיר עם מים רותחים. ואז אסף את בול העץ ואת האבן שהמכשפה הביאה בשק בפעמים הקודמות, ועלה אתם על גג הבית.
אחרי זמן מה חזרה המכשפה הרעה עם הטרולים והשדונים שהזמינה לארוחה טובה. הם נכנסו כולם לבית והמכשפה התחילה לקרוא לבת שלה, אך לא קיבלה כל תשובה. היא הביטה סביב וראתה את ראשה במיטה.
"אז כאן את" קראה "טוב אם את כל כך עצלנית אז לא תקבלי את המנה שלך ותצטרכי להסתפק במה שנשאר לך, אם בכלל."
ואז היא לקחה כף וטעמה מהמרק שבסיר.
"טוב, טוב מאוד המרק מהילד בולקה" אמרה תוך ליקוק שפתיים.
"טוב, טוב מאוד המרק מבת המכשפה" שר בולקה על הגג.
"מה זה היה?" שאלה המכשפה.
"אא, זה בוודאי ציפור ששרה בחוץ" אמר בעלה שבעצמו לקח כף וטעם מהמרק.
"טוב, טוב מאוד המרק מהילד בולקה" אמר תוך ליקוק שפתיים.
"טוב, טוב מאוד המרק מבת המכשפה" שר בולקה על הגג.
"מישהו בחוץ לועג לנו" קראה המכשפה ורצה החוצה. אך כשרק יצאה מהדלת בולקה גלגל מהגג את בול העץ הגדול

לעשות זאת."
"אז תראי לי את, ובינתיים אחזיק לך את הגרזן" אמר בולקה.
הבת הטיפשה שמה את ראשה על בול העץ ובולקה מיד ערף אותו. את הראש שם על הכרית במיטה ועטף סביב בסמיכה כך שזה נראה כאילו הנערה שוכבת שם, ואת הגוף שלה זרק לתוך הסיר עם מים רותחים. ואז אסף את בול העץ ואת האבן שהמכשפה הביאה בשק בפעמים הקודמות, ועלה אתם על גג הבית.
אחרי זמן מה חזרה המכשפה הרעה עם הטרולים והשדונים שהזמינה לארוחה טובה. הם נכנסו כולם לבית והמכשפה התחילה לקרוא לבת שלה, אך לא קיבלה כל תשובה. היא הביטה סביב וראתה את ראשה במיטה.
"אז כאן את" קראה "טוב אם את כל כך

כששוב ראתה אותו. ומאז הם לא היו
יותר עניים, כי מה שהביא עשה אותם
עשירים לכל החיים.

וזה נפל עליה והרג אותה, וזה היה הסוף
של המכשפה.

בעלה המתין זמן מה, אך כשהיא לא
חזרה יצא כדי לחפש אותה, וכשרק יצא
מהדלת בולקה גלגל אבן גדולה שנפלה
והרגה אותו במקום, וזה היה גם סופו.
כל הידידים, שדונים וטרולים חיכו
שהמכשפה ובעלה יחזרו, ורק אחרי זמן
מה יצאו החוצה לחפש אותם. וכשראו
את שניהם שוכבים הרוגים לפני דלת
הבית, לא עצרו יותר אלא ברחו כמה
שיותר מהר, ויתכן כי בורחים עוד עד
היום.

ובולקה ירד מהגג וחיפש בכל הבית. הוא
מצא את המקום בו המכשפה החזיקה
ארון מלא כסף וזהב, מילא בהם את
השק, כמה שרק יכול היה לשאת, וחזר
הביתה.

תאמינו ודאי שאמא שלו שמחה מאוד